

บทบรรณาธิการ

วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2554) ฉบับนี้มีเนื้อหาครอบคลุมขอบเขตด้านการบริหารจัดการที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จัดการเรียนการสอนอยู่ในหลายสาขาวิชาเอก โดยเฉพาะสาขาวิชาเอกนโยบายสาธารณะและการจัดการเชิงกลยุทธ์ การบริหารงานยุติธรรมทางอาญา การบริหารการเงินและการคลัง การจัดการทุนมนุษย์ องค์กรและการจัดการ และการจัดการสำหรับนักบริหาร โดยมี 4 บทความกับ 1 บทความหนังสือซึ่งวิจารณ์หนังสือ 2 เล่ม และบทความบทความ ดังนี้

“บทบาทของสภากรุงเทพมหานครในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี” โดย พลภัทร บุราคม รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีที่มาจากงานวิจัยที่ต้องการศึกษาถึงบทบาทของสภากรุงเทพมหานคร ในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และพบว่าสมาชิกสภากรุงเทพมหานครมักมีแนวโน้มมุ่งเน้นการพิจารณาอนุมัติงบประมาณไปที่ความถูกต้องเหมาะสมของรายการใช้จ่ายย่อยๆ เป็นหลัก มากกว่าจะเป็นการพิจารณาถึงผลสัมฤทธิ์ของงานว่าแผนงานโครงการต่างๆ ที่ของบประมาณมานั้น จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายหรือยุทธศาสตร์ของกรุงเทพมหานครได้อย่างไร ผู้เขียนได้ระบุนโยบายที่ส่งผลให้การพิจารณาอนุมัติงบประมาณของสภากรุงเทพมหานครขาดประสิทธิภาพไว้หลายประการ พร้อมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพิจารณาอนุมัติงบประมาณของสภากรุงเทพมหานคร

“คอร์รัปชันเชิงระบบ: นวัตกรรมที่ต้องควบคุม” โดย สังคิต พิริยะรังสรรค์ รองศาสตราจารย์ ประจำศูนย์บริการวิชาการธรรมาภิบาล มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม บทความชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอนิยามคอร์รัปชัน และแนวการวิเคราะห์คอร์รัปชันแบบสหวิทยาการหรือแบบองค์รวม เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การคอร์รัปชันของระบอบทักษิณ (Thaksinocracy) โดยการนำเสนอแนวการวิเคราะห์คอร์รัปชันตาม

ความรู้ในระดับสาขาธนาคาร” โดย ชนินทร์ อยู่เพชร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการจัดการการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมบริการ วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล บทความนี้เป็นเรื่องของศักยภาพในการจัดการความรู้ (knowledge management capabilities) ในลักษณะของปัจจัยลำดับที่สอง (second-order construct) ของสาขาธนาคารและปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อศักยภาพในการจัดการความรู้ โดยที่ปัจจัยต่างๆ ในการศึกษานี้ได้แก่ การสนับสนุนทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เครือข่ายทางสังคม การสื่อสารภายในองค์กร และการทำงานเป็นทีม รวมถึงการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับศักยภาพในการจัดการความรู้ ผู้เขียนได้มีการสำรวจถึงความแตกต่างในด้านของปัจจัยต่างๆ ระหว่างสาขาธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจและสาขาธนาคารที่เป็นเอกชน

บทวิจารณ์หนังสือ โดย สติธร ธนานิติโชติ นักวิจัย สถาบันพระปกเกล้า วิจารณ์หนังสือ 2 เล่ม คือ *Building the Virtual State: Information Technology and Institutional Change* โดย Jane E. Fountain และ *Public Information Technology and E-governance: Managing the Virtual States* โดย G. David Garson ทั้ง 2 เล่มมีความสำคัญต่อวรรณกรรมเกี่ยวกับนโยบายด้านข้อมูลข่าวสารและ e-governance และให้แนวคิดที่หลากหลายเกี่ยวกับการสร้างและบริหารจัดการรัฐเสมือนจริง (virtual states) Jane E. Fountain นำเสนอ technology enactment จากมุมมองของทฤษฎีองค์การ ซึ่งสถาบันมีส่วนร่วมสร้างมุมมองของปัจเจกบุคคล และใช้ทฤษฎีระบบ (technology) เป็นกรอบแนวความคิด แต่ในขณะเดียวกัน socio-technical theory ซึ่งเน้นความสำคัญของปัจจัยมนุษย์ในการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีก็มีความสำคัญ อย่างไรก็ตาม เพียงทฤษฎีระบบ และ socio-technical theory ยังไม่สามารถให้มุมมองที่ครอบคลุมสำหรับเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ G. David Garson นำเสนออีก 2 มุมมองเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศภาครัฐ ในหนังสือของเขา คือ (1) technological determinism ซึ่งเห็นว่าเทคโนโลยีโดยตัวมันเองเป็นพลังขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และ (2) reinforcement theory ซึ่งมองเทคโนโลยีสารสนเทศในฐานะเครื่องมือ แทนที่จะตัดสินว่าทฤษฎีไหนดีที่สุด Garson

นำเสนอมุมมองที่สมดุลโดยประยุกต์ใช้มุมมองของทั้งสองทฤษฎีในประเด็นนโยบายต่างๆ เช่น e-democracy ใน บทที่ 3, information equality and digital divide ในบทที่ 4, freedom of information policy ในบทที่ 5, security policy ในบทที่ 7, และ taxation ในบทที่ 8 นอกจากนั้นในบท “Implementation Success Factors” Garson ยังชี้ให้เห็นด้วยว่าโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศอาจล้มเหลวได้ด้วยเหตุผลหลายประการ

บทวิจารณ์บทความ โดย ณัฐฐา วินิจนัยภาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นบทความเรื่อง Enhancing Employability in Challenging Time: The Case of Thailand โดย Nisada Wechayanon บทความนี้ตีพิมพ์อยู่ใน NIDA Case Research Journal Vol. 3 No.1 (January 2011) หน้า 167-189 เป็นกรณีศึกษาที่สามารถใช้ในการเรียนการสอนทางด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ได้เป็นอย่างดี

กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านและวงวิชาการไม่มากก็น้อย

ผศ.ดร.ณัฐฐา วินิจนัยภาค
บรรณาธิการ